

Zkouška základní ovladatelnosti

Účel:

Zkouška základní ovladatelnosti ze Zkušebního řádu pro sportovní výcvik psů v České republice, vydaného Českomoravskou kynologickou unií. Slouží jako nejnižší zkouška k prověření vloh psa k dalšímu výcviku, její splnění není vstupní podmínkou pro složení zkoušek jiných.

Kritéria pro zkoušku ZZO:

1. Stáří psa nejméně 10 měsíců.
2. Kohoutková výška psa není limitována.
3. Zkoušky se mohou účastnit i psi bez průkazu původu.
4. Z účasti na zkouškách jsou vyloučeni psi s kupírovanýma ušima ve smyslu zákona č.246/1992 Sb. v platném znění narození po 1.7.1993 na území ČR.
5. Účast na zkoušce není podmíněná splněním jiného druhu nebo stupně zkoušky.
6. Současně se zkoušky účastní maximálně 15 nastoupených psů.
7. Povelová technika je uvedena ve zkušebním řádu u každého cviku. Může se jednat jak o povel zvukový nebo posunkový. Pokud jsou povoleny oba, může psovod použít jen jeden z nich nebo oba současně. Oslovení psa jménem je možné vždy před vlastním zvukovým povel.
8. Předepsanou výstroj psa tvoří hladký nestahovací řetízkový obojek (stahovací, kožené a textilní obojky jsou zakázány), vodítko a náhubek.

Obsah zkoušky ZZO:

1. [Poslušnost](#) [max.60 bodů, min. 42 bodů]
2. [Speciální cviky](#) [hodnoceno slovně]

Hodnocení zkoušky ZZO:

Celkem lze získat maximálně 60 bodů. Minimální počet bodů pro splnění zkoušky je 42 a dále rozhoduje hodnocení speciálních cviků uvedené u popisu cviku. U těchto cviků je zapotřebí, aby pes dvou cviků získal alespoň známku "prospěl" a v jednom může být hodnocen "neprospěl". Pokud se pes v průběhu akce samovolně vzdálí, zůstává psovod na místě a může psa na pokyn rozhodčího třikrát přivolat. Nepřijde-li pes k psovodu ani po třetím zavolání je posuzování ukončeno. Není také přípustné, aby v průběhu posuzování psa měl psovod u sebe hračky psa, potravu, či jiné předměty ovlivňující činnost psa. Nedodržení tohoto ustanovení vede k anulování té části zkoušky u níž bylo toto ustanovení porušeno. Neuspěje-li pes při zkoušce, může ji opakovat, časový odstup není stanoven.

Známky:

- prospěl výborně [PV] - poslušnost 51 až 60 bodů a spec. cviky 2× prospěl výborně a nanejvýš 1× pouze prospěl

- prospěl [P] - poslušnost 42 až 50 bodů a spec. cviky 2× minim. prospěl a 1× neprospěl
- nedostatečně [N] - 0 až 41 bodů a spec. cviky 2× neprospěl

Výsledná známka se stanovuje podle horšího výsledku (poslušnost nebo spec. cviky).

Provádění cviků:

1. Poslušnost

a) Přivolání psa

Povoleny jsou oba způsoby přivolání psa - s usednutím před psovoda nebo s usednutím k noze psovoda.

Povely:

- "KE MNĚ" (pro usednutí před psovoda)
- "K NOZE" - lehký úder levou rukou na levé stehno

Cílem cviku je, aby pes na povel psovoda okamžitě, rychle a přímo přiběhl k psovodovi. Přivolání psa lze vyžadovat za pohybu nebo klidu psovoda. Pes musí být od psovoda vzdálen minimálně 10 kroků. Psovod hlásí rozhodčímu předem, pro který způsob se rozhodl. Neodběhne-li pes při vyslání alespoň do poloviny předepsané vzdálenosti, nelze přivolání hodnotit. Při klidu psovoda pes po přiběhnutí ihned usedá těsně před psovoda. Při pohybu psovoda je pes přivolán k noze a dále pokračují v určeném pohybovém rytmu. Za kvalitně provedený cvik lze získat maximálně 10 bodů.

b) Ovladatelnost na vodítku

Povely:

- "K NOZE" - lehký úder levou rukou na levé stehno
- "SEDNI"

Pes na vodítku ochotně a ukázněně následuje psovoda vedle jeho levé nohy tak, aby svým kohoutkem byl na jeho úrovni. Pes nesmí psovoda předbíhat ani se opožďovat, nesmí bránit psovodovi v pohybu. Vodítko je stále v pravé ruce a má být prověšené. Podle pokynů rozhodčího se provádí za chůze obrat vpravo, vlevo bok a čelem vzad. Předepsaný pohyb psa na vodítku u nohy se přezkouší i za poklusu na rovném úseku dlouhém 10 kroků. Proveďte se přezkoušení ovladatelnosti psa na místě - obraty vlevo, vpravo bok a čelem vzad. Psovod dává psu povel při každém vykročení ze základní polohy, při změně či způsobu chůze (krok, klus). Za kvalitně provedený cvik lze získat maximálně 10 bodů.

c) Sedni-lehni

Povely:

- "SEDNI" - lehký úder levou rukou na levé stehno
- "LEHNI" - mávnutí levou rukou nad hlavou a trupem psa zepředu dozadu

Pes je na vodítku. Psovod je v základním postoji a pes sedí u jeho levé nohy. Pokyny k vydání povelu dává rozhodčí, na jeho pokyn psovod psa položí a po třech sekundách (opět na povel rozhodčího) psa posadí. Za kvalitně provedené cviky lze získat maximálně 10 bodů.

d) Za pochodu odložení vleže

Povel:

- "LEHNI" - mávnutí levou rukou nad hlavou a trupem psa zepředu dozadu

Odložení za pochodu vleže se provede po 10 až 15 krocích na povel rozhodčího. Psovod se psem na vodítku za pochodu posunkovým a slovním povelům psa i s vodítkem položí a aniž by změnil rytmus a způsob chůze pokračuje dále ještě 10 kroků. Po psu se neohlíží. Na povel rozhodčího se otočí a vrací se ke psu. Přistoupí k jeho pravé straně, zastaví se a zvedne vodítko. Na další pokyn rozhodčího psa posadí. Za kvalitně provedený cvik lze získat maximálně 10 bodů.

e) Aport volný

Povely:

- "APORT" ("PŘINES") - ukázat rukou ve směru předmětu s nakloněním trupu
- "PUSTĚ" - při odebrání předmětu

Aportem je předmět psovoda. Pes sedí volně u levé nohy psovoda. Psovod může použít libovolný předmět, který odhodí do vzdálenosti minimálně 10 kroků. Aby pes nevyrazil za aportem ihned, může být držen za obojek. Pes musí donést předmět do vzdálenosti minimálně 2 kroky od psovoda. Za kvalitně provedený cvik lze získat maximálně 10 bodů.

f) Odložení psa

Povel:

- "LEHNI" - mávnutí levou rukou nad hlavou a trupem psa zepředu dozadu
- "ZŮSTAŇ" - mírné přiložení dlaně pravé ruky před čenich psa

Cvik odložení psa se provádí v závěru části poslušnosti. Psovod se se psem dostaví na určené místo. Tam zaujme základní postoj, pes sedí u levé nohy. Na pokyn rozhodčího uvolní psa z vodítka, posunkovým a slovním povelům psa položí. Dalším povelům ponechá psa na místě a odchází do vzdálenosti 15 kroků, kde se na povel rozhodčího zastaví, otočí se a setrvá do dalšího pokynu rozhodčího. Pes po dobu odložení nemá vstávat, sedat si, válet se, štěkat, popolézat nebo popocházet. Pes nesmí určené místo opustit (se ztrátou bodů se tolerují 3 kroky). Chybou není poloha vleže na levém či pravém stehně. Za kvalitně provedený cvik lze získat maximálně 10 bodů.

---

2. Speciální cviky

Poznámka: Tyto cviky se nehodnotí bodově ale slovně: prospěl výborně, prospěl, neprospěl.

a) Přivolání psa za ztížených podmínek

Povely:

- "KE MNĚ" (pro usednutí před psovoda)
- "K NOZE" - lehký úder levou rukou na levé stehno

Cvik se může provádět na cvičišti nebo přilehlých prostorách. Psovod se psem navolno (pes má náhubek), jde určeným směrem v úseku dlouhém 50 kroků. Na úseku působí ve vzdálenosti od osy pohybu 30 kroků a 20 proků od výchozího bodu rušivé podněty a to v první řadě dva pohybující se psovodi se psy na vodítku. Dalším rušivým podnětem vzdáleným od obou psovodů 10 kroků jsou dvě osoby, které si hrají s míčem (hází si nebo kopou 5 kroků od sebe tak, že se míč většinu doby pohybuje po zemi). Psovod dá psovi povel VOLNO do směru, kde jsou dva psovodi se psy a osoby hrající si s míčem. Pokud se pes nechce dobrovolně od svého psovoda vzdálit, je osobami upoután hlasitým hovorem, křikem a pohybem. Pokud pes na jeden z rušivých podnětů zareaguje a rozběhne se daným směrem minimálně 10 kroků, je psovodem na pokyn rozhodčího přivolán. Způsob přivolání si může psovod zvolit. Pes, když se vzdálí od psovoda nesmí napadat psy, jiné psovody ani osoby hrající si s míčem. Cílem cviku je přivolat psa i přes to, že je zaujat výše popisovanými činnostmi.

Reaguje-li pes na povel rychlým, přímým a radostným přiběhnutím "prospěl výborně" i když jsou v ukončení cviku malé nepřesnosti. Musí-li psovod povel dvakrát nebo třikrát opakovat, případně pes přichází pomalu a nepřímou trasou, je hodnocen známkou "prospěl." Nepřijde-li pes ani na třetí zavolání, obdrží známku "neprospěl."

b) Chování psa ve skupině osob

Povel:

- "K NOZE" - lehký úder levou rukou na levé stehno

Psovod se psem přichází ke dvěma stojícím osobám. Zde se zastaví, psa si posadí u levé nohy a začne s nimi rozhovor. Po 30 sekundách přicházejí další dvě osoby, které se zastaví tak, aby byl pes uprostřed skupinky a zapojují se rozhovoru. Po dalších 30 sekundách přichází další psovod se psem na vodítku a zastaví se těsně u skupiny. Celá skupina setrvá v rozhovoru ještě půl minuty. Zkoušený pes musí celou dobu klidně sedět, nesmí přicházející napadat nebo projevovat bázeň. Nesmí útočit ani na psovoda se psem.

Sedí-li pes klidně a na přicházející osoby reaguje klidem - "prospěl výborně." Projevuje-li pes při příchodu osob mírný neklid, ale nechá se povelům psovoda uklidnit - "prospěl." Projevuje-li však pes po příchodu velký neklid, ať již přílišnou bázlivost nebo agresivitu, k jeho uklidnění je potřeba opakovaných povelů a pes na ně dostatečně nereaguje - "neprospěl."

c) Chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě

Povely:

- "K NOZE" - lehký úder levou rukou na levé stehno
- "ZŮSTAŇ" - mírné přiložení dlaně pravé ruky před čenich psa

Cvik se provádí v prostoru mimo cvičiště, v místech, kde je mírný pohyb lidí případně k tomu účelu zajištěných pomocníků. Psovod se psem na vodítku (pes má náhubek) přichází k rozhodčímu a zdraví se s ním podáním ruky. Rozhodčí určí psovodovi místo, kde uváže psa na vodítko dlouhé maximálně 2 metry. Psovod nechá uvázaného psa s náhubkem a odchází do úkrytu vzdáleného nejméně 20 kroků. Pes může být odložen v jakékoli poloze. Po jedné minutě od okamžiku, kdy odešel psovod do úkrytu přejde v těsné blízkosti od psa skupinka hlasitě se bavících osob. Po 30 sekundách přejde v těsné vzdálenosti kolem uvázaného psa psovod se psem. Při setkání s rozhodčím i v době, kdy je uvázaný, se pes musí chovat klidně, nemá štěkat a na procházející osoby ani na procházejícího psa nesmí útočit.

Chová-li se pes po při setkání s rozhodčím klidně, po uvázání a vzdálení psovoda je stále klidný, neprojevuje bázeň ani agresivitu a kolemjdoucí osoby klidně sleduje - "prospěl výborně." Projevuje-li pes při setkání s rozhodčím mírný neklid, po uvázání a odchodu psovoda celou dobu štěká. Štěká i na procházející osoby a psa avšak bez úmyslu je napadnout - pak je hodnocen známkou "prospěl." Projevuje-li při setkání s rozhodčím agresivitu a snaží-li se ho napadnout, je-li po uvázání neklidný, procházející osoby a psa napadá - "neprospěl."